Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient
Direcció General de Recursos Hídrics

directiva marc
d'AIGUA

Pla de Participació

Taller Participatiu Fase III
el Plan Hidrològic de les Illes Balears
Taller Tècnic

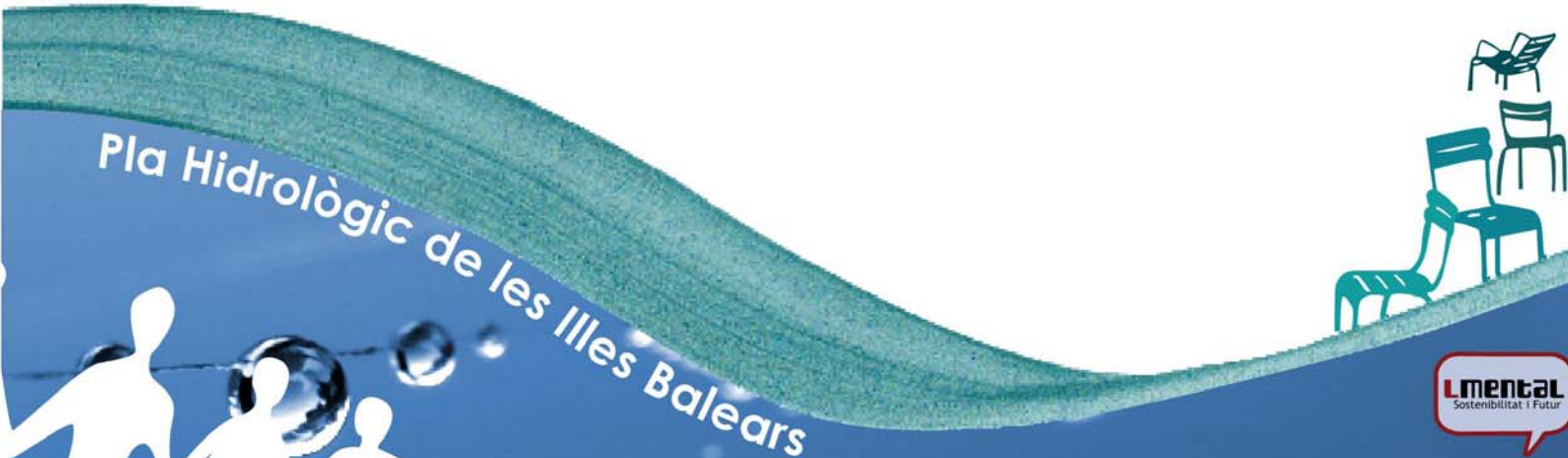

Fase III del Pla de Participació de la Directiva Marc de l'Aigua a les Illes Balears

TALLER PARTICIPATIU
DEL PLA HIDROLÒGIC DE LES ILLES BALEARS TALLER TÈCNIC
Celebrat en el Caixa Fòrum de Palma, Mallorca
15 de gener de 9 a 18,30h

Promou

Servei d'Estudis i Planificació

Direcció General de Recursos Hídrics

Conselleria de Medi Ambient

Govern de les Illes Balears

Coordina i organitza

Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.

Dinamitza

Nívola Uyá Martín (Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.)

Iván González Cancela (Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop.)

Suport tècnic

Alfredo Barón Périz (Direcció General de Recursos Hídrics)

Fernando Orozco (FOA Ambiental)

Col·labora en la gestió d'espai

Fundació La Caixa

Índex

CONVOCATÒRIA I GESTIÓ DE PARTICIPANTS **4**

ASSISTENTS **5**

OBJECTIUS DEL TALLER PARTICIPATIU DE LA FASE III **7**

PROGRAMA I ORDRE DEL DIA **7**

DESENVOLUPAMENT DEL TALLER **8**

PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ I DEL PLA DE PARTICIPACIÓ PÚBLICA 8

PRESENTACIÓ DE L'ESBORRANY DEL PLA HIDROLÒGIC *9*

GRUPS D'ANÀLISI 12

ANÀLISI I OBSERVACIONS A LA CARACTERITZACIÓ DE LA DEMARCACIÓ 15

ANALÍSI I OBSERVACIONS AL PROGRAMA D'ACTUACIONS I INFRAESTRUCTURES 19

ANÀLISI I OBSERVACIONS A L'ÍNDEX DE LA NORMATIVA 25

RECAPITULACIÓ DE LES PRINCIPALS APORTACIONS DE LA UNITAT DE PARTICIPACIÓ DEL TALLER TÈCNIC **28**

APORTACIONS I COMENTARIS A LA CARACTERIZACIÓ DE LA DEMARCACIÓ 28

ANÀLISI I OBSERVACIONS AL PROGRAMA D'ACTUACIONS I INFRAESTRUCTURES 30

ANÀLISI I OBSERVACIONS A L'ÍNDEX DE LA NORMATIVA 33

GALERIA FOTOGRÀFICA **36**

CONVOCATÒRIA I GESTIÓ DE PARTICIPANTS

Amb caràcter general la convocatòria està oberta a tota la ciutadania i sectors interessats. La informació de celebració dels tallers és de caràcter públic, doncs la pàgina web, http://dma.caib.es, habilitada per al procés, ofereix la possibilitat d'inscriure's on-line als tallers participatius.

No obstant això, per a garantir una major difusió, s'ha realitzat una convocatòria en funció de l'anàlisi d'involucrats i de la base de dades generada durant el procés en fases anteriors. En la present etapa, s'ha realitzat l'actualització i revisió exhaustiva del públic interessat i afectat, dirigint-nos per a la convocatòria del taller tècnic específicament als agents socials de la comunitat científic tècnica relacionats amb Administració, Col·legis i Associacions Professionals, empreses, consultores, entitats, ONG's, Instituts i Universitat.

El llistat exhaustiu de les entitats convocades es pot consultar en la pàgina web. Per a fer efectiva la convocatòria s'estableixen unes rutines de comunicació, de tal forma que garanteixin en temps i en forma la difusió i possibilitin l'assistència als interessats:

- Mailing general: primer mail informatiu sobre l'inici del procés de participació, amb informació general i data de celebració del taller, enviat el 17 de setembre.
- Mailing específic: segon mail específic amb el programa del taller tècnic, enviat el 18 de desembre.
- Cridades telefòniques per a comprovar la recepció correcta de la convocatòria durant la setmana prèvia a la celebració del taller, aclarir dubtes sobre la convocatòria i motivar a la participació.
- Mailing recordatori: tercer mail enviat el 14 de gener, un dia abans de la realització de la jornada.

ASSISTENTS

De la convocatòria realitzada, 39 agents socials van confirmar la seva assistència, d'aquests, 6 no van assistir, i es van incorporar 3 participants no inscrits, participant finalment 36, la composició dels quals es detalla a continuació:

Nom	Llinatges	Entitat	Càrrec
José María	Novoa Sola	Agencia Balear de l'Aigua	Cap Àrea d'Explotació
Ana Maria	Palmer Caubet	Ajuntament de Alcudia	Tècnic de l'Àrea de Medi Ambient
Antònia	Amengual Vich	Ajuntament de Manacor	Tècnic de Medi Ambient
Jordi	Giménez García	Associació de Geòlegs de les Illes Balears	President
Caterina	Amengual Morro	Associació de Llicenciats en Ciències Ambientals de les Illes Balears (ALCAIB)	Presidenta
Juan Mateo	Horrach Torrens	Auding	Delegat del projecte Directiva Marc de l'Aigua
Jorge	Nasarre López	Autoritat Portuària de Balears	Cap de Departament de Planificació
Josep	Aubareda i Figueras	Autoritat Portuària de Balears	Cap de Divisió
Benjamí	Reviriego Riudavets	Centre Balear de Biologia Aplicada SL	Responsable Àrea Medi Ambient
Antoni	Riera Font	Centre de Recerca Econòmica - CRE (UIB - Sa Nostra)	Director
Fausto	Oviedo Subias	Col·legi de Advocats de les Illes Balears	
Pedro J.	Carretero de Oleza	Col·legi Oficial de Arquitectes de Balears	Responsable de la oficina d'informació urbanística
Agustí	Aguiló Capó	Col·legi Oficial de Químics	Vocal
Pilar	Sánchez-Mateos Rubio	Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports, Demarcació Balears	Secretària
Miquel	Sabater Raga	Consell Insular de Menorca	Enginyer tècnic industrial
Montserrat	Boqué Genovard	DG de la Mar i Litoral	Cap Secció I
Antoni	Obrador Capó	EMAYA	Director àrea projectes
Federico	Pareja Cerdó	EMAYA	Director àrea centrals
Llorenç	Mestre Ribot	EMAYA	Director Tècnic
Magín	Terrasa Díaz	EMAYA	Cap Departament de Depuració
Jordi	Cabrer Giménez	Fundació Balears Sostenible	Director gerent
Margalida Maria	Ramis Sastre	Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)	Responsable campanyes territori i recursos
Margalida	Juncosa Darder	Hidroma SL	Hidrogeòloga
Guillermo	Vizoso Miquel del Solà	IMEDEA (CSIC-UIB)	Tècnic Superior
Mateu	Picornell Cladera	Institut d'estudis ecològics (INESE)	Vice-president
Catalina Irene	Ramis Cirer	Institut d'Estudis Ecològics (INESE)	Membre de la Junta Directiva

Antònia	Iturbide Wipf	Ports de les Illes Balears	Cap de l'Àrea de qualitat i Medi Ambient
Natalie	Solà Herron	Ports de les Illes Balears	Responsable de Medi Ambient
Gabriel	Sevilla	Professional	Geògraf
Martín	Llobera O'Brien	Professional	Professional (Biòleg i Consultor de Medi Ambient)
Pere	Tomàs Vives	Professional	Biòleg, especialista en ecologia i gestió de zones humides
Matías	Capó Rodríguez	Proyectos Illes, S.L. (Gabinet Enginyeria)	Enginyer agrònom
Empar	Benlloch Pérez	Servei de Gestió Forestal - DG de Medi Forestal i Protecció d'Espècies	E. T. Forestal
Concepción	González Casanovas	Servei d'Estudis i Planificació - DG de Recursos Hídrics	Cap de secció
Juana Mª	Garau Muntaner	Servei d'Estudis i Planificació - DG de Recursos Hídrics	Tècnic
Margalida	Comas Colom	Servei d'Estudis i Planificació - DG de Recursos Hídrics	Tècnic en hidrogeologia
Antoni	Rodríguez Perea	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Professor titular estratigrafia
Arnau	Amengual Pou	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Investigador contractat - Grup de meteorologia
Dolores	Tirado Bennasar	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Departament d'Economia Aplicada
Gabriel	Moyà Niel	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Departament de Biologia - Ecologia Litoral
Jaume	Vadell Adrover	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Professor
Josep	Pablo Cànaves	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Serveis Científico-tècnics

Gris: confirmació realitzada, sense assistència final

OBJECTIUS DEL TALLER PARTICIPATIU DE LA FASE III

La realització dels tallers presencials, en aquesta tercera fase, es plantegen per a la consecució dels següents objectius:

1. Facilitar la comprensió i enteniment de l'Esborrany del PHIB, que ja recull les aportacions realitzades per les unitats de participació en les fases anteriors, a través de l'apartat 8. Programa d'actuacions de la Memòria del PHIB.
2. Afavorir l'intercanvi d'idees i compartir el sentit de les al·legacions i arguments plantejats pels altres.
3. Formulació d'observacions i propostes concretes sobre la base de l'experiència local per a la millora de l'Esborrany del Pla Hidrològic de les Illes Balears.
4. Contribuir amb els anteriors objectius a millorar la governabilitat de la gestió de l'aigua, dotant-la de major solidesa i suport social, encaminant-nos a llarg termini, cap a una cultura de corresponsabilització dels diferents agents socials.

PROGRAMA I ORDRE DEL DIA

El programa de treball s'estructura en tres blocs d'anàlisis, precedit per una primera presentació per part del tècnic responsable de la planificació hidrològica:

- Presentació inicial
    - o Presentació del Pla de Participació Pública.
    - o Presentació de l'Esborrany del Pla Hidrològic i la Directiva 2000/60/CE Marc de l'Aigua (DMA) en la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears.
- Anàlisi I: Caracterització de la Demarcació i objectius ambientals.
- Anàlisi II: Programa de Mesures, actuacions i inversions.
- Anàlisi III: Normativa.

DESENVOLUPAMENT DEL TALLER

El taller es desenvolupa al llarg d'una jornada de treball de 9 hores i mitja, (2 hores dedicades al menjar), per a procurar, amb garanties, un primer acostament a l'esborrany del Pla Hidrològic i facilitar el seu enteniment, de manera que els agents socials puguin detectar els principals punts d'interès, i continuar aprofundint en la seva anàlisi, posteriorment, durant el període de consulta vigent fins al 31 de març.

PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ I DEL PLA DE PARTICIPACIÓ PÚBLICA

Lmental Sostenibilitat i Futur, S. Coop., responsables de la coordinació del Pla de Participació de la Directiva Marc de l'Aigua en la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, realitza la benvinguda i presentació, així com una breu exposició del Pla de Participació i dels mecanismes i canals per a fer-lo efectiu:

- Context la DMA i la participació, principi de gestió participada entre uns altres i referència a l'art. 14 de la Directiva.
- Canals habilitats de participació: informació, consulta i participació activa.
- Respecte a informació disposició de la pàgina web http://dma.caib.es, que recull tots els documents tècnics i de divulgació disponibles.
- Consulta, per a la qual s'ha habilitat un període de 6 mesos (quedant 4 en aquest moment).
- Participació activa: calendari, objectius i anàlisis del grau d'inclusió de les propostes formulades en fases anteriors i discussió de l'Esborrany del PHIB.
- S'anima als agents socials a continuar aprofundint en l'Esborrany i enviar les observacions i al·legacions.

PRESENTACIÓ DE L'ESBORRANY DEL PLA HIDROLÒGIC

El Sr. Alfredo Barón, Cap del Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció general de Recursos Hídrics (DGRH), realitza una primera intervenció comentant les novetats i els aspectes més significatius de l'Esborrany del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB):

- El **termini del procés de participació** i consulta és més flexible, acabarà en el moment que es presenti l'esborrany, previst per a juliol-setembre.
- El PHIB s'estructura en:
    - Una **memòria** que inclou un resum sobre el coneixement de la demarcació, la classificació de les masses d'aigua, les pressions antròpiques sobre les masses i l'estat ecològic. Un tema fonamental és la recuperació integral de costos, de tots els costos, com eina de gran utilitat per a possibilitar el compliment dels objectius de la DMA. En el 2015 han d'estar en vigor ja les tarifes que garanteixin la recuperació integral de costos. Aquesta Directiva estableix que s'han de recuperar:
        - els costs dels serveis (la recuperació dels costos del servei de gestió d'aigua, ha d'incloure els costos no només de subministrament, depuració, sinó també costos d'amortització, reposició),
        - els costs ambientals,
        - i els costs del recurs.
    - La memòria inclou també el Programa de Mesures, a manera de declaració de principis, s'han inclòs la pràctica totalitat de les Mesures aportades pel procés participatiu, llevat de la creació d'una administració hidràulica per a cada illa, qüestió del Parlament, o altres actuacions que no són competència del PHIB.
- Aquestes mesures es concreten en el **document Actuacions i Infraestructures:**
    - El **Programa d'actuació** són bàsicament estudis, cartografia i projectes necessaris, hi ha alguns que ens són discutibles, són obligacions legals.
    - Les **Infraestructures** es concreten en diversos projectes:
        - Escometre actuacions en la xarxa meteorològica, en la xarxa hidromètrica, en la xarxa de piezòmetres.
        - Estacions d'aforament.

- Pous de reserva, pous de garantia, pous de substitució.
- Interconnexió d'infraestructures: no es pot dependre d'un sol punt de connexió, es tracta de mallar la xarxa, com en el cas del subministrament elèctric.
- Sanejament i depuració: Pla Director de Sanejament. Incorpora el llistat d'obres i infraestructures de l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental, cofinançat pel ministeri i el cànon de sanejament.
- Gestió de la Demanda: millora de les xarxes en alta, i del sistema de distribució, comptadors i dispositius d'estalvi.
- Desalació: es planteja estudis de viabilitat de 2 plantes.
- Prevenció i defensa d'avingudes. En aquest respecte hi ha un canvi de sensibilitat a nivell internacional, europeu i estatal. Resulta revolucionari per a l'administració hidràulica. Mesures associades són la regeneració de lleres de ribera.
- Protecció i rehabilitació de lleres de ribera actuacions concretes en lleres, intentar recuperar la morfologia, actuacions en riberes (inventari de boscos i de vegetació de ribera, en una primera fase protegir les existents, en una segona regenerar.
- Protecció d'aiguamolls: aiguamolls potencials.

- Una gran part dels aspectes seran regulats a través de la Normativa, actualment en redacció, i suposarà el pes i la part substancial del PHIB, quan estigui disponible serà enviada. No obstant això avui comentarem alguns temes sobre la base de l'índex:
  - Títol I: de les definicions de masses. Com aspecte nou s'ha introduït la consideració de les aigües costaneres com recurs, per tractar-se del mitjà que suporta una sèrie d'activitats en la franja litoral, que incideixen en la qualitat d'aquestes masses d'aigua, i si això prosperés, es podria incloure en la normativa per a la seva major protecció. No obstant això la DMA planteja les pressions que s'exerceixen de terra a mar.
  - Títol III: normes per a l'ordenació dels aprofitaments. Es regulen les concessions i temes emergents com els sondejos geotèrmics, sondejos per a injecció de pluvials.
  - Títol IV: centrar tota la normativa d'abocaments en el PHIB no és fàcil, perquè no hi ha establerts límits permesos.

- Títol V: Millora dels regadius i proveïments, ja s'ha fet una modificació de la Llei d'Aigües, a través de la Llei d'Acompanyament, perquè s'enviïn els comptes de l'aigua, les entitats locals tindran l'obligació d'informar dels comptes a través del SIACIB (sistema d'informació sobre aigua de consum de les illes Balears), es va a especificar també que es facin plans de gestió de la demanda, i que les ordenances estableixin mesures, per a la gestió correcta d'abocaments, del consum, etc. A la vista que no s'aprova el decret de gestió de la demanda, es va a incloure en el PHIB.
- Títol VI: de protecció del recurs.
    - Actualment s'està definint un Pla de Sequera, perquè en situacions de sequera hidrològica, previ informe de l'administració Hidràulica, el Consell de Govern, pugui decretar la situació, i l'activació immediata de les mesures. S'establiran 3 estats d'emergència: prealerta, alerta i alarma. Es desenvolupessin 6 articles, amb els indicadors, els estats i les mesures d'emergència.
    - Els cabals ecològics: es poden plantejar en alguns torrents, en els quals hagi captacions en les fonts de capçalera, doncs la captació d'aigües en les fonts de capçalera, funciona com una regulació del cabal, per al que seria necessari inventariar les que hi ha i iniciar processos de concertació, que poden dur un cert temps. Cada nova captació sí hauria de garantir el cabal ecològic. Per a calcular els cabals ecològics es necessiten sèries històriques de captacions, i a més les estacions d'aforament poden plantejar problemes ambientals en alguns punts, com ha passat en un espai protegit. El cabal ecològic quan no hi ha captacions és el circulant.
    - Establiment de franges tampó en els torrents, a l'empara d'una modificació del Reglament del Domini Públic Hidràulic, que estableix una franja de 5 metres d'ús públic per als vianants, franja en la qual es planteja la recuperació de la vegetació en 1.100 Km de trams de torrents de les illes, franja que pot funcionar com tampó enfront de l'erosió i l'aportació de nutrients.
    - La protecció de Zones Humides, el decret de protecció de zones humides no ha sortit.

- Títol VII: recull les infraestructures bàsiques requerides, és un resum del document programa d'Actuacions i Infraestructures. Les actuacions bàsiques d'interès públic, la seva inclusió en la normativa pot facilitar aconseguir el finançament.
- Títol VIII: Seguiment i revisió del Pla.

- A part, s'està desenvolupat **l'anàlisi cost-eficàcia**, que podria fer modificar algunes de les qüestions del programa d'actuacions.
- S'inclourà una **síntesi del procés de participació**, una memòria que recollirà els aspectes integrats en el pla, amb la seva explicació motivada.

GRUPS D'ANÀLISI

S'estableixen 5 grups de treball per a facilitar l'anàlisi de l'Esborrany del PHIB. Amb els agents socials vinculats al mitjà marí i franja litoral es va conformar un grup específic per a l'anàlisi dels aspectes que afecten a les masses d'aigua costaneres, la resta de grups aborden els aspectes de les masses d'aigua subterrànies i epicontinentals.

El criteri per a la conformació dels grups, ha estat procurar la màxima heterogeneïtat i representativitat en funció d'almenys els següents criteris bàsics:

- Per tipus d'entitat (UIB, DG Recursos Hídrics, Col·legi o Associació professional, consultoria, institució proambiental i administració local).
- Sexe.
- Edat.

GRUP 1	
Autoritat Portuària de Balears	Josep Aubareda i Figueras
Autoritat Portuària de Balears	Jorge Nasarre López
DG de la Mar i Litoral	Montserrat Boqué Genovard
Ports de les Illes Balears	Antònia Iturbide Wipf
Ports de les Illes Balears	Natalia Soler
IMEDEA (CSIC-UIB)	Guillermo Vizoso Miquel del Solà
Centre Balear de Biologia Aplicada SL	Benjamí Reviriego Riudavets

GRUP 2	
Col·legi Oficial de Químics	Agustí Aguiló Capó
Ajuntament d'Alcúdia	Ana Maria Palmer Caubet
Universitat de les Illes Balears (UIB)	Antoni Rodríguez Perea
Servei d'Estudis i Planificació - DG de Recursos Hídrics	Juana Mª Garau
EMAYA	Llorenç Mestre Ribot
Agència Balear de l'Aigua	José María Novoa Sola
Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)	Margalida Maria Ramis Sastre
Auding	Juan Mateo Horrach Torrens
Col·legi d'Advocats de les Illes Balears	Fausto Oviedo Subias
Hidroma SL	Margalida Juncosa Darder

GRUP 3	
Servei de Gestió Forestal - DG de Medi Forestal i Protecció d'Espècies	Empar Benlloch Pérez
Associació de Llicenciats en Ciències Ambientals de les Illes Balears (ALCAIB)	Caterina Amengual Morro
Consell Insular de Menorca	Miquel Sabater Raga
Universitat de les Illes Balears (UIB)	Josep Pablo Cànaves
Servei d'Estudis i Planificació - DG de Recursos Hídrics	Margalida Comas Colom
EMAYA	Antoni Obrador Capó
Professional	Gabriel Sevilla

GRUP 4	
Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears	Pedro J. Carretero de Oleza
Ajuntament de Manacor	Antònia Amengual Vich
Centre de Recerca Econòmica CRE (UIB - Sa Nostra)	Antoni Riera Font
Universitat de les Illes Balears (UIB)	Arnau Amengual Pou
Casanovas Servei d'Estudis i Planificació - DG de Recursos Hídrics	Concepción González
Institut d'estudis ecològics (INESE)	Mateu Picornell Cladera
EMAYA	Federico Pareja Cerdó
Fundació Balears Sostenible	Jordi Cabrer Giménez

GRUPO 5	
Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports, Demarcació Balears	Pilar Sánchez-Mateos Rubio
Associació de Geòlegs de les Balears	Jordi Giménez García
Universitat de les Illes Balears (UIB)	Gabriel Moyà Niel
Universitat de les Illes Balears (UIB)	Dolores Tirado Bennasar
Institut d'Estudis Ecològics (INESE)	Catalina Irene Ramis Cirer
EMAYA	Magín Terrasa Díaz
Proyectos Illes, S.L. (Gabinet Enginyeria)	Matías Capó Rodríguez
Professional	Pere Tomàs Vives
Universitat de les Illes Balears (UIB)	Jaume Vadell Adrover
Professional	Martín Llobera O'Brien

ANÀLISI I OBSERVACIONS A LA CARACTERITZACIÓ DE LA DEMARCACIÓ

Cada grup conta amb el següent material:

- 1 exemplar per grup de l'Esborrany del PHIB.
- 1 exemplar del programa d'actuacions i infraestructures.
- Quadres resums de síntesis per grup.
- 1 exemplar del Document de divulgació per a cada participant.
- 1 exemplar de l'Índex de la Normativa per a cada participant.
- 1 fitxa guia per a realitzar les observacions per grup.

L'objectiu del treball de grups és millorar l'enteniment i comprensió de l'estructura i dels aspectes més significatius del PHIB. Durant la dinàmica i com fruit de la discussió entre els membres de cada grup, es comenten els punts de més interès, es detecten certes incorreccions, es resolen dubtes i se suggereixen unes primeres propostes.

Les observacions realitzades pels grups d'anàlisis i la seva contestació motivada per part del tècnic responsable de la Direcció general de Recursos Hídrics es detallen a continuació:

Caracterització de les masses d'aigua de la demarcació hidrogràfica Taller Tècnic		
	OBSERVACIONS DELS GRUPS D'ANÀLISI	**CONTESTACIÓ MOTIVADA DE LA DGRH**
Aspectes generals	- Incloure referència al vigent PHIB, interessant per un tema d'evolució. - Explicar els criteris de selecció de MAS, torrents i zones humides (quantes s'han identificat i quantes s'han seleccionat). - El PHIB hauria d'anar acompanyat d'una cartografia amb la suficient resolució.	
Masses d'aigua Subterrànies (MAS)	- Manca jerarquització de masses. Potser són massa. - Possibilitat de delimitar tridimensionalment les masses d'aigua subterrànies. - Explicació de les zones no-massa. - Eliminació de les zones no-massa. - Massa masses a Eivissa.	

Torrents	- Torrents d'Eivissa que no s'han considerat ni caracteritzat: o Sant Antoni. o Buscatell. - Explicació més precisa de la identificació i delimitació dels torrents (punt 2.2.1.1). - Fer arribar al mar la representació dels torrents? - Masses d'aigua superficials.	- La definició dels torrents, s'ha realitzat partint de la xarxa hidrogràfica bàsica, d'aquesta xarxa hidrogràfica hi ha Masses d'aigua que són torrents, i el criteri de la DMA és que dugui aigua circulant almenys un 30% dels dies de l'any, període que pot garantir l'establiment d'una comunitat ecològica. Però a més a Balears s'ha estat menys restrictius, ja que no s'ha considerat "circulant". Per tant haurà trams que poden ser considerats masses d'aigua. El Torrent de Rosteixen Miquel no és una massa d'aigua, presenta aigua només 49 dies de l'any, no obstant això és un torrent que cal protegir, són dos temes diferents. - Per a tenir un criteri ferm caldria realitzar la partió, teòricament un torrent és privat mentre circula per una finca privada, fins que es creua amb algun element públic, com un camí.
Basses temporals y Coves	- La distribució de les basses temporals no és molt equitativa, estan molt concentrades. - Basses no pot ser, bassiots.	
Zones Humides	- Falta un plànol amb la ubicació de totes les zones humides. - En la taula 2-16 no apareix Ses Fontanelles. - Estany den Mas com zona de transició o com zona humida, en el 97-98 ja havia una zona humida. - Actualització i bona resolució de la cartografia de les zones humides i aigües de transició.	- La cartografia de les ZH s'actualitzarà. - Estany den Mas, està en el document de caracterització, però està en la desembocadura d'una llera i el que no pot haver és un aparcament. La definició de les zones humides, ha contemplat criteris menys restrictius que els fixats per la DMA, la Directiva parla de 50 Hectàrees, i a Balears s'han considerat a partir de 0,5 hectàrees. A més per sota de 0,5 hectàrees s'han considerat com basses temporals. Per a centrar l'ordre de magnitud del treball, dir que la DMA requereix plànols a escala 1:250.000 i per a la caracterització 1:1.000.000. No obstant això estic d'acord amb la referència al document de base, això es posarà.
Masses d'aigua costaneres	- Els Ports d'interès general (5) Palma, Alcúdia, Maó, Eivissa i la Savina, Aigües I i II són masses d'aigua molt modificades. - S'analitzaran les aigües dels Ports de gestió autonòmica, per a conèixer si són masses molt modificades i s'establiran els criteris.	- Sí, els ports d'interès general considerar-los com masses d'aigua molt modificades, la resta valorar-los intentant que no introdueixin massa subdivisions de les masses.

Usos i pressions de les masses d'aigua de la Demarcació Hidrogràfica Taller Tècnic		
	OBSERVACIONS DELS GRUPS D'ANÀLISI	**CONTESTACIÓ MOTIVADA DE LA DGRH**
Usos i demandes actuals	- Reafirmació de les aigües costaneres com recurs. Es poden considerar tres usos per a les masses d'aigües costaneres: desalació, refrigeració, piscifactories, usos entesos com consum d'un recurs no escàs. - Població flotant: canviar el concepte per població no resident. - El concepte de població resident + població no resident, hauria de dir càrrega demogràfica total. - Disposar de dades de càrrega demogràfica total, referits al 2006, amb la condició de donar coherència a les dades tècniques de consums, extraccions i usos. - Pàg. 109. Corregir el sector turístic aporta en 2003, 3.565 M € al PIB. En realitat es refereix a la partida H (Hostaleria i Restauració) activitats econòmiques del turisme, però en realitat el sector turístic inclou més activitats. S'hauria de canviar pel sector de l'hostaleria i la restauració. - En definició d'usos i demandes de masses d'aigua subterrànies; seria més correcte dir ús domèstic urbà i ús domèstic no urbà i agrojardineria, en lloc de domèstic i agrojardineria. - Seria convenient atribuir una part de la demanda a la població no resident.	- Usos per a les aigües costaneres: Hi ha un article en la normativa que precisament parla d'aquests tres usos. D'una banda estan els usos no consuntius, que ocorren sense extracció ni consum (l'aigua com mig transport, oci, recurs ambiental, etc.); aquests es creuessin amb les dades de concessions de litoral de la DG de la mar i Litoral. D'altra banda trobem els usos consuntius, els usos que extreuen o consumeixen aigua del mar; aquests requeriran autorització o concessió. - En relació a les dades, si caldria referir-lo tot al 2006 . - Tom nota per a adequar la terminologia de les activitats econòmiques. - En relació als usos, proveïment urbà, fa referència als legalment constituïts, domèstic i jardineria als usos de proveïment en nuclis i habitatges no connectats a la xarxa. - En relació a la població flotant, l'estimació de la demanda per al balanç, es realitza, amb les dades d'entrades i sortides en aeroports.
Pressions sobre aigües subterrànies	- Faltaria una priorització de pressions en general.	
Síntesi de pressions en aigües costaneres	- Tenir en consideració la pressió de fondejo d'embarcacions i matisar aviadors o abocaments no controlats caracteritzables.	- En relació als aviadors, figura en els plans d'actuació, en la millora del sanejament. Per a evitar els desbordaments cal lligar els dipòsits de tempesta i les xarxes separatives. S'intentarà introduir.

Estat de les masses d'aigua i xarxes de control de la Demarcació Hidrogràfica Taller Tècnic		
	OBSERVACIONS DELS GRUPS D'ANÀLISI	**CONTESTACIÓ MOTIVADA DE LA DGRH**
Aigües costaneres	- Adaptació de la classificació de les masses, una vegada exclosos i estudiats les masses molt modificades (ports). - Control i monitoratge dels punts crítics (desembocadures de torrents, aviadors, etc.)	- - En relació a conèixer l'estat ecològic de masses d'aigua subdividides de competència autonòmica, si la campanya de reconfirmació acabés a temps, seria incorporat en el PHIB. - En relació al control i monitoreig de punts crítics, no estem d'acord que les masses d'aigua estan bé, però el litoral no, perquè precisament es fa el seguiment de les microalgues en el litoral. Quant a l'establiment d'una xarxa oficial de monitoreig de punts crític: no. La raó és que la UE demanarà l'eliminació dels punts crític. Simplement cal millorar la gestió en aquests punts.

Objectius ambientals de la Demarcació Hidrogràfica Taller Tècnic		
	OBSERVACIONS DELS GRUPS D'ANÀLISI	**CONTESTACIÓ MOTIVADA DE LA DGRH**
Aigües costaneres	- Millora del control dels aviadors de les xarxes de sanejament municipals, d'estacions d'impulsió, de les xarxes pluvials i aportis dels torrents de sòlids i productes contaminants.	- En relació als aviadors, figura en els plans d'actuació, en la millora del sanejament. Per a evitar els desbordaments cal lligar els dipòsits de tempesta i les xarxes separatives. S'intentarà introduir.

ANALÍSI I OBSERVACIONS AL PROGRAMA D'ACTUACIONS I INFRAESTRUCTURES

Programa d'actuació Taller Tècnic		
	OBSERVACIONS DELS GRUPS D'ANÀLISI	**CONTESTACIÓ MOTIVADA DE LA DGRH**
Millora de la informació hidrogeològica	- Racionalització d'estudis, alguns ja es fan en altres organismes, també hi ha zones molt estudiades i unes altres molt desconegudes. - Estudis de dinàmica litoral, temps de renovació, ... - Millorar el coneixement de transmissivitat, coeficient d'infiltració i d'emmagatzematge. - Coneixement tridimensional dels aqüífers. - El pressupost és molt elevat, massa car. - Habilitar un servidor cartogràfic per a tota la informació hidrogeològica.	- La racionalització d'estudis, com principi general sembla lògic, això és el raonable. No obstant això de vegades resulta més fàcil, ràpid i econòmic el contrari. - Els estudis de dinàmica litoral, s'ha creat el SOCIB (Sistema d'Observació Costaner de les Illes Balears), i això podria ser un dels treballs principals. No obstant això es pot incloure, si algú dels presents es compromet a indicar un ordre de magnitud del pressupost. - Moltes de les propietats hidràuliques de les aigües subterrànies ja es coneixen a través dels assajos de bombament. - La superfície impermeable anirà lligada amb l'anàlisi de la Superfície de regadius i es podrà valorar l'efecte del vessament. - En relació al coneixement tridimensional dels aqüífers, en principi no, però amb matisos. Doncs ja existeix en moltes MAS una malla dimensional, en la Serra Tramuntana ja existeix. Tots els talls geogràfics estan a la documentació bàsica, i possiblement aquesta informació s'acabarà penjant. Es podrien delimitar tridimensionalment les MAS per talls geològics i establint una nova xarxa piezomètrica amb reconeixement hidrogeològic finançada pel ministeri. - El servidor cartogràfic es tindrà en compte per al futur.
Cens aprofitaments	- Inspeccions tècniques de pous. - Matrícules per a pous.	
Plans d'explotació d'aigües subterrànies	- Canviar el nom de *Plans de Explotació* por *Plans de Gestió.* - Estudi de gestió integrada a nivell d'illa (mètodes de gestió integrada).	- El concepte de gestió integrada, s'inclou en l'apartat d'aigües subterrànies.
Pla de reutilització	- Augmentar el pressupost destinat. - Estudis de recuperació d'aqüífers i torrents amb aigües	- En relació a les dades d'aigües reutilitzades, a Eivissa, no es reutilitza perquè el Pla de reutilització a Santa Eulàlia no ha funcionat. Les aigües

	regenerades. - Estudis de viabilitat de filtres verds en la sortida de depuradores. - Descentralitzar la depuració. Estudiar la viabilitat de centralitzar o descentralitzar la depuració, des del punt de vista ecològic. - Estudis previs específics sobre masses d'aigua a regenerar, cabals depurats sempre destinats a usos específics. Per exemple les aigües subterrànies amb excés de nitrats, etc. - Les dades de reutilització d'aigua, es queden un poc curts segons les concessions, faltaria actualitzar-los i contemplar altres depuradores. El total considerat per a Mallorca, és exactament el efluent de Palma. - Revisar dades referents a les dotacions distribuïdes per illes, d'equipaments per a la reutilització. - Revisar dades de reutilització d'aigües residuals depurades en agricultura. - Estudi i seguiment sobre ús de fangs com abonament. És bé reutilitzar els fangs. - Seguiment de l'ús correcte de les aigües regenerades.	regenerades tenen un contingut salí entre 1500-2000 clorurs, perquè hi ha estacions d'osmosis privades que aboquen a la xarxa de sanejament. - A Menorca hi ha un projecte a Es Castell, pendent del Govern i el Consell la concreció, de moment tampoc apareix. - Revisar les concessions, legalment si una concessió no s'engega, aquesta caduca. Ja s'ha plantejat la revisió de les concessions d'aigua de pou, es pot plantejar per a les aigües regenerades. - Estic d'acord, l'administració responsable, en aquest cas Conselleria d'Agricultura, que és la que gestiona el projecte, ha de fer el seguiment. - Es reblarà en la normativa el control i seguiment de determinades actuacions, entre elles les concessions d'aigües regenerades i la utilització de fangs.
Quantificació del consum agrícola	- Parcel·les pilot, lisímetres, capacitat de retenció d'aigua (Concretar i especificacions). - Estudis de necessitat de reg.	- En relació als lisímetres, d'acord, dependrà de la possibilitat a nivell pressupostari.
Recàrrega artificial d'aqüífers	- Incloure recàrrega artificial a Eivissa.	- La millor recàrrega és la que no es realitza.
Protecció i qualitat de les aigües	- Estudis sobre l'efecte de efluents, fosses sèptiques i clavegueram sobre les aigües subterrànies. - Insistir en perímetres de protecció. - Divulgació adequada. - Incloure un programa de descontaminació: preveure diferents protocols per tipus d'accident i partides específiques per a això.	- Estudi de les potencials fosses sèptiques d'habitatges aïllats en sòl rústic, Ja s'està realitzant; a Menorca ja estan quantificades, i de tota l'habitatge el 90-95% tenen pous negres. El que si es va a contemplar en la Normativa són criteris per a instal·lar les fosses sèptiques. Un Pla d'Instal·lació i/o homologació en totes els habitatges en sòl rústic, donant terminis per a la seva execució. - Per al tema de les xarxes de

	En relació a les aigües costaneres: - Estudis de proliferació de fitoplàncton en llocs recurrents. - Anàlisis de fondejo d'embarcacions. - Estudis de freqüentació de platges i litoral.	clavegueram, es té un pressupost de l'ordre de 150 Milions d'€ en 18 anys. - Els estudis sobre aigües costaneres es podrien incloure. - Es redactarà un protocol d'actuació en cas de contaminació i es preveuran partides específiques per a això, sempre tenint en compte que s'ha de deixar un espai lliure, obert, ja que els supòsits de contaminació són molt amplis.
Millora dels abastiments urbans	- Formació per als gestors de l'aigua. - Possibilitat d'incloure una proposta d'infraestructures de captació d'aigua de pluja (aljubs municipals i drenatges d'infraestructures). Es pot plantejar a nivell de grans instal·lacions de captació, per a possibilitar usos com regs, etc. - Substituir el terme població flotant, per càrrega demogràfica total.	
Previsió i defensa d'avingudes	- Divulgació en municipis. - Superfícies impermeables quantificades. - Drenatge d'infraestructures. - Introduir un punt de vista ecològic. Boscs.	- En relació a la quantificació de les superfícies impermeables, està en procés l'estudi de teledetecció que ho contempla.
Conservació i estalvi d'aigua	- No únicament estratègies de comunicació de foment de l'estalvi, sinó també Normativa referent a això. - Informació i comunicació específica en relació a les aigües costaneres.	
Plantes dessaladores	- No plantejar estudi de necessitat i viabilitat, ja hi ha 10 dessaladores.	
Seguiment	- Recopilació de tota la informació en relació a la Directiva i les aigües costaneres, dispersa actualment en els diversos organismes, per a la seva consulta pública. - Necessitat d'actualització contínua de plans, tal com disposa la revisió del PH.	

Programa d'infraestructures Taller Tècnic		
	OBSERVACIONS DELS GRUPS D'ANÀLISI	**CONTESTACIÓ MOTIVADA DE LA DGRH**
Control i millora del coneixement del DPH	- Instal·lació de 22 estacions meteorològiques, són moltes, necessitarien control. No fan falta si es coordina o va a càrrec d'altres organismes que realitzen aquesta tasca. - Les inversions per a la instal·lació de lisímetres, concentrar-les al principi en el primer sexenni, i en la resta menys.	
Noves captacions per a la correcció del dèficit quantitatiu i qualitatiu	- En relació als projectes pilots de recàrrega artificial, incloure el projecte de Santa Eulàlia, a Eivissa. - No estan valorades les canonades d'impulsió.	
Interconnexió d'infraestructures	- Conduccions a Menorca no estan previstes (possibles excedents de la dessaladora de Ciutadella, i possible dessaladora futura a Maó en funció dels estudis de necessitat i viabilitat).	- Perquè una dessaladora tingui una gestió raonable, ha de funcionar el 100%, i per tant a l'hivern els pous s'haurien de parar. Les interconnexions a Menorca, en tot cas, poden ser un futurible.
Sanejament i depuració	- Estudis en les xarxes de clavegueram, i fugides. - Inversions en manteniment. - Xarxes de sanejament i separatives: incrementar partides, arribar als 80 M € en el primer sexenni. - Canviar la nomenclatura de Badia de Palma per Àrea Metropolitana de Palma. - Subvencions per a dipòsits i femers per a residus orgànics produïts per les explotacions ramaderes. Tant en la pròpia explotació com en els distribuïdors de residu orgànic (emmagatzematge, distribució i abonament). - Iniciar noves línies d'ajudes per a explotacions ramaderes que no siguin porcines i bovines, i ampliar aquestes últimes.	- Seria convenient revisar a l'alça les xifres previstes per a xarxes de sanejament municipal.
Reutilització	- Estudiar i avaluar la necessitat de la inversió enfocada a l'existència de demanda.	- El plantejament de la reutilització d'aigües per a reg a través del projecte plantejat des d'Agricultura, des del punt

	- Evitar situacions de no uso/abandó de les instal·lacions. - El programa és un disbarat. Reutilització in-situ. Impossible. Recarrega. - Per a la restauració de la vegetació de ribera es necessita un cabal ecològic, possibilitat amb aigua regenerada.	de vista de la DMA no té justificació, (en tot cas es valoraria més positivament la substitució de recursos). Des del punt de vista de l'anàlisi cost-eficàcia tampoc se sustenta, solament en costos d'inversió són 1€/m3, més car que l'aigua dessalada i no està considerant la gestió de bombers de 140 m de desnivell i conduccions de 40 Km. - Si la societat balear decideix tenir aquest tipus d'agricultura, s'ha d'assumir que cada ciutadà va a haver de pagar entre 30 i 35€/anuals. - D'altra banda aquesta li Llei de Desenvolupament rural, que promociona aquest tipus de desenvolupament, a pesar que és possible que després no hagi regants. - Seria interessant estudiar la reconversió d'aquest programa.
Plantes dessaladores	- Les inversions previstes en dessaladores no estan pressupostades, però sembla correcte ja que vàrem considerar que no haurien de preveure's més plantes dessaladores.	
Gestió de la demanda	- La dotació pressupostària és molt ajustada. - Incrementar el pressupost per 2.	- Les dotacions pressupostàries són per a proveïment 150 M de €, per a clavegueram, 150 M€ i per a xarxes separatives 150 M€. - Augmentar la partida, sí, és escassa i no passaria res si es doblés.
Prevenció i defensa d'avingudes	- Establir els criteris tècnics a l'hora de fer tasques de neteja de torrents: tècniques manuals si les lleres són petits i operaris formats, exigir avaluació de les repercussions ambientals, etc. - Incrementar les partides pressupostàries de les actuacions de protecció, restauració i rehabilitació de lleres i riberes, en detriment d'actuacions per a l'acondicionament de torrents i defensa contra inundacions. - Gestió integrada de conques. Falta pressupost. Actuacions de restauració hidrològic-forestal per a: o Recarrega d'aqüífers i embassaments (i colmatació).	- Les actuacions reals en la lluita contra les inundacions, són les relacionades amb el desguàs. - El problema quant als mètodes de defensa d'avingudes, són les dues tendències dintre de l'administració de recursos hídrics. A part de recomanar-lo en la Memòria del PHIB, es plasmarà que tots els projectes es plantegin amb tecnologia tova. - S'inclouran com projecte pilot els projectes dels plans estatals d'Erosió i Restauració Hidrològic-Forestal.

	o Prevenció d'emergències en conques amb problemàtica civil (poblacions inundables). - Relació amb els plans estatals d'Erosió i Restauració Hidrològic-Forestal. Possibilitat de declarar una forest com "forest protectora" seguint la llei de Forests. - Prevaler la realització de canalitzacions amb tècniques toves (geotèxtils, gavions…) enfront dels de formigó. - Substituir les soleres contínues per la construcció de "rastells" que frenin la velocitat de l'aigua.	
Nou programa: Descontaminació	- Protocols de descontaminació per tipus d'accident. - Actuacions puntuals en punts crítics.	- Es redactarà un protocol d'actuació en cas de contaminació i es preveuran partides específiques per a això, sempre tenint en compte que s'ha de deixar un espai lliure, obert, ja que els supòsits de contaminació són molt amplis.

ANÀLISI I OBSERVACIONS A L'ÍNDEX DE LA NORMATIVA

Normativa Taller Tècnic		
	OBSERVACIONS DELS GRUPS D'ANÀLISI	**CONTESTACIÓ MOTIVADA DE LA DGRH**
TÍTOL I. De les masses d'aigua	- Art 10. A què es refereix els sistemes d'explotació, es proposa la denominació de sistemes insulars de gestió?. - Art. 13. Tipus de cursos fluvials, incloure'ls en art. 6 de definicions. - Art. 28. Recursos Naturals disponibles. - Art. 51. Recursos sobrants? - Hi ha Reserves estratègiques? - Límits geogràfics de les zones sensibles.	- Cada illa és un sistema d'explotació, es prohibeixen les interconnexions entre illes, cada illa ha de ser autosuficient. - Ja s'han delimitat les zones sensibles, estan plasmades en cartografia. - Els recursos disponibles actuals són els que s'estan usant, necessàriament s'han de tenir en compte, la recàrrega minorada per la sortida al mar i la sortida als aiguamolls. En aquest sentit els cabals ecològics a les Zones humides també s'han inclòs mitjançant el volum d'alimentació. - Com a tals reserves estratègiques no estan. Els balanços són una aproximació, s'han estimat unes sortides al mar que són més de les necessàries, en teoria hi ha un matalàs. - Mai no hi ha recursos sobrants, es borra de l'articulat.
TÍTOL II. Dels recursos hídrics i la seva gestió	- Capítol nou: Anàlisi econòmica financer, recuperació de costs. - Especificar que es fa una gestió de la demanda - Aspectes de sensibilització de la població no apareixen en la normativa. - Art. 47 Previsions de dessalació, però hi ha previsions d'eliminació de potabilitzadores? Règim transitori.	- Sí, un article per a la recuperació de costos. Es contemplarà en l'articulat, almenys en proveïment, perquè els ajuntaments regulin mitjançant les tarifes i garanteixin la recuperació integral de costos. - En relació a les potabilitzadores, si es pretén complir amb la DMA, caldria tancar Son Tugores. Seria necessari un horitzó de clausura, legalment no s'hauria de permetre que se seguís explotant.
TÍTOL III. De les normes relatives a l'ordenació dels aprofitaments	- Art. 74. Agrojardineria no lucrativa: Obligar que disposin d'aljub (d'aquesta manera es podrien recollir pluvials) sinó no hi ha pou. Es podria estendre a habitatges aïllats. - Art. 74. És un colader, en	- En relació a l'art. 74 si és bona fórmula a través dels Ajuntament, ja va ser suggerit en el Taller de Tramuntana. No obstant això no és preocupant el volum d'extracció, però sí la possible via per a entrada de contaminants. I en referència als

	aquest cas eliminar-lo. Altra opció és que ho sol·licitin els ajuntaments o institucions. - Art. 74. Fa falta és necessari els usos no lucratius. Perímetres de protecció per als abonaments orgànics de 35 m és excessiu. - Capítol setè: o Especificar el títol: Normes generals per a concessions d'aigües subterrànies. - Capítol vuitè. Altres concessions o autoritzacions. Eliminar Altres, gramaticalment no és molt correcte. - Art. 70. Exigir al peticionari que no injecti en el clavegueram. Possibilitat de sol·licitar les 2 autoritzacions alhora (la d'extracció i la d'abocament). - Art. 72. Diferenciar els diversos tipus d'injeccions. - Art. 72. Injecció. Desenvolupar bé la normativa. Demanar una depuració prèvia a instal·lacions (tenint en compte els hidrocarburs). - Art. 61 a 63 Proveïments, concessions a urbanitzacions il·legals com queden?	35 m és una mesura del Pla d'Acció de la Conselleria d'Agricultura. - Art. 70. Una possible fórmula, no es pot sol·licitar 1 pou d'aigua de mar si no presenta l'autorització d'abocament. Però pel que s'ha comentat és més complex perquè per a l'autorització d'abocament, l'administració requereix la d'extracció; en qualsevol cas es prohibeix l'abocament. És interessant plantejar-lo fins i tot també a l'Ajuntament. - Art.72, si està diferenciat, les pluvials han de dur decantador de sòlids i separació de pluvials. - En relació a les ITP i ITF, seria possible incloure-les.
TÍTOL IV De les característiques bàsiques de qualitat de les aigües i d'ordenació d'abocaments	- Art 79. Límits clars per a abocaments en zones sensibles, de Nitrogen (N) i Fòsfor (P). - Art. 82. Litoral proposarà una síntesi per a regular els abocaments puntuals al mar. Incloent les fosses sèptiques de primera línia i les piscines d'aigua salada. - Art.82. Homologació de fosses sèptiques. Homologació de sistemes de depuració autònoms (llagunatge). - Art. 84 Incloure els abocaments al mar de material de dragatges. - Art. 77, 78,80 no parlar d'objectius de qualitat sinó de criteris o paràmetres bàsics. - Capítol novè. Afegir article d'aigües Costaneres. - Capítol desè: concessions i autoritzacions? - Art.88. mesures de control en	- En relació als abocaments de dragatges, si li suggereixen alguna idea es podria incloure que l'administració competent quan autoritzi un abocament hagi d'exigir unes determinades condicions, sense perjudici d'altres competències d'aquesta administració i a l'efecte de protecció de la qualitat de les aigües costaneres. - Els sistemes de depuració autònoms, tenen l'inconvenient que és necessari una persona responsable que els controli i les olors, el risc és el manteniment. No obstant això es pot plantejar com alternativa a les fosses sèptiques, sempre que es garanteixi una espina de peix amb una superfície mínima per persona, en funció de la vulnerabilitat de l'aqüífer.

	àrees regades amb aigües regenerades. Quadres de qualitat. Diversitat de cultius. Unificar quadre de qualitat de concessió d'aigües depurades.	
TITOL V. De les millores en els regadius i abastiments existents i la reutilització d'aigües regenerades	- Art. 91 El regadiu de camps de golf, amb aigües regenerades, és necessari, encara que ja tingui la seva llei específica? - Article nou. Foment de la xerojardineria. - Especificar Gestió de la demanda.	- Sí, a pesar que la llei de camps de golf així ho estableixi, és necessari, ja que és un criteri essencial, més tenint en compte que les lleis es poden canviar. - La gestió de la demanda es concreta en la millora dels proveïments: pous de reserva i garantia, ordenances que regulin dispositius d'estalvi, abocaments….
TÍTOL VI. De la protecció del recurs, recàrrega d'aqüífers i protecció mediambiental	- Introduir reserves estratègiques per a casos d'emergència. - Art. 117-118. Referents a activitats i aprofitaments permesos i prohibits respectivament, només s'hauria d'especificar, els permesos, per definició la resta no estan permesos, en tot cas no usar el terme prohibides. - Art.121. Activitats en aiguamolls en sòl urbà o urbanitzable. Canviar el títol, pot bloquejar-ho tot.	- El tema de les activitats en aiguamolls en sòl urbà o urbanitzable s'ha inclòs per a donar-li un tractament legal distint.
TÍTOL VII. De les infraestructures i actuacions bàsiques requerides	- Reiterar l'interès general de les infraestructures i la possibilitat d'exempció d'autoritzacions i llicències. - ITP (inspecció Tècnica de pous). - ITF (inspecció tècnica de fosses).	- La DG de recursos Hídrics no pot declarar obres d'interès general. S'establirà d'acord amb el Reglament de Planificació Hidrològica.
Altres aspectes	- No apareix per cap capítol mesures per a mitigar el canvi climàtic.	- Quan es fan les estimacions de la previsió de recursos disponibles per al 2015, es preveu una disminució de recursos, d'una banda a causa de aigua de baixa de qualitat i una disminució de recurs de 6% en previsió a l'efecte del canvi climàtic.

RECAPITULACIÓ DE LES PRINCIPALS APORTACIONS DE LA UNITAT DE PARTICIPACIÓ DEL TALLER TÈCNIC

APORTACIONS I COMENTARIS A LA CARACTERIZACIÓ DE LA DEMARCACIÓ

- Incloure referència al vigent PHIB, interessant per un tema d'evolució.
- El PHIB hauria d'anar acompanyat d'una cartografia amb la suficient resolució.
- Faltaria una priorització de pressions en general.

Masses d'aigua subterrànies

- Manca jerarquització de masses. Potser són massa.
- Possibilitat de delimitar tridimensionalment les masses d'aigua subterrànies.
- Explicació de les zones no-massa.
- Eliminació de les zones no-massa.
- Massa masses a Eivissa.

Torrents i coves:

- Torrents d'Eivissa que no s'han considerat ni caracteritzat:
    - Sant Antoni.
    - Buscatell.
- Explicació més precisa de la identificació i delimitació dels torrents (punt 2.2.1.1).
- Fer arribar al mar la representació dels torrents?
- Masses d'aigua superficials.
- La distribució de les basses temporals no és molt equitativa, estan molt concentrades.
- Basses no pot ser, bassiots.

Zones Humides i zones de transició:

- Falta un plànol amb la ubicació de totes les zones humides.
- En la taula 2-16 no apareix els Fontanelles.
- Estany den Mas com zona de transició o com zona humida, en el 97-98 ja havia una zona humida.
- Actualització i bona resolució de la cartografia de les zones humides i aigües de transició.

Aigües costaneres

- Els Ports d'interès general (5) Palma, Alcúdia, Maó, Eivissa i la Savina, Aigües I i II són masses d'aigua molt modificades.
- S'analitzaran les aigües dels Ports de gestió autonòmica, per a conèixer si són masses molt modificades i s'establiran els criteris.
- Tenir en consideració la pressió de fondejo d'embarcacions i matisar aviadors o abocaments no controlats caracteritzables.
- Adaptació de la classificació de les masses, una vegada exclosos i estudiats les masses molt modificades (ports).
- Control i monitoratge dels punts crítics (desembocadures de torrents, aviadors, etc.).
- Millora del control dels aviadors de les xarxes de sanejament municipals, d'estacions d'impulsió, de les xarxes pluvials i aportacions dels torrents de sòlids i productes contaminants.

Usos i demandes

- Reafirmació de les aigües costaneres com recurs. Es poden considerar tres usos per a les masses d'aigües costaneres: dessalació, refrigeració, piscifactories, usos entesos com consum d'un recurs no escàs.
- Població flotant: canviar el concepte per població no resident.
- El concepte de població resident + població no resident, hauria de dir càrrega demogràfica total.
- Disposar de dades de càrrega demogràfica total, referits al 2006, amb la condició de donar coherència a les dades tècniques de consums, extraccions i usos.
- Pàg. 109. Corregir el sector turístic aporta en 2003, 3.565 M € al PIB. En realitat es refereix a la partida H (Hostaleria i Restauració) activitats econòmiques del turisme, però en realitat el sector turístic inclou més activitats. S'hauria de canviar pel sector de l'hostaleria i la restauració.
- En definició d'usos i demandes de masses d'aigua subterrànies; seria més correcte dir ús domèstic urbà i ús domèstic no urbà i agrojardineria, en lloc de domèstic i agrojardineria.
- Seria convenient atribuir una part de la demanda a la població no resident.

Programes d'actuació: estudis i projectes:

- Racionalització d'estudis, alguns ja es fan en altres organismes, també hi ha zones molt estudiades i unes altres molt desconegudes.
- Estudis de dinàmica litoral, temps de renovació.
- Millorar el coneixement de transmissivitat, coeficient d'infiltració i d'emmagatzematge.
- Coneixement tridimensional dels aqüífers.
- El pressupost de la millora del coneixement és molt elevat, massa car.
- Habilitar un servidor cartogràfic per a tota la informació hidrogeològica.
- Inspeccions tècniques de pous.
- Matrícules per a pous.
- Canviar el nom de Planes d'Explotació per Planes de Gestió.
- Estudi de gestió integrada a nivell illa (mètodes de gestió integrada).
- Augmentar el pressupost destinat.
- Estudis de recuperació d'aqüífers i torrents amb aigües regenerades.
- Estudis de viabilitat de filtres verds en la sortida de depuradores.
- Descentralitzar la depuració. Estudiar la viabilitat de centralitzar o descentralitzar la depuració, des del punt de vista ecològic.
- Estudis previs específics sobre masses d'aigua a regenerar, cabals depurats sempre destinats a usos específics. Per exemple les aigües subterrànies amb excés de nitrats, etc.
- Les dades de reutilització d'aigua, es queden un poc curts segons les concessions, faltaria actualitzar-los i contemplar altres depuradores. El total considerat per a Mallorca, és exactament el efluent de Palma.
- Revisar dades referents a les dotacions distribuïdes per illes, d'equipaments per a la reutilització.
- Revisar dades de reutilització d'aigües residuals depurades en agricultura.
- Estudi i seguiment sobre ús de fangs com abonament. És bo reutilitzar els fangs.
- Seguiment de l'ús correcte de les aigües regenerades.
- Parcel·les pilot, lisímetres, capacitat de retenció d'aigua (Concretar i especificacions).
- Estudis de necessitat de reg.
- Incloure recarrega artificial a Eivissa.

- Estudis sobre l'efecte d'efluents, fosses sèptiques i clavegueram sobre les aigües subterrànies.
- Insistir en perímetres de protecció.
- Divulgació adequada.
- Incloure un programa de descontaminació: preveure diferents protocols per tipus d'accident i partides específiques per a això.
- En relació a les aigües costaneres:
    - Estudis de proliferació de fitoplàncton en llocs recurrents.
    - Anàlisis de fondeig d'embarcacions.
    - Estudis de freqüentació de platges i litoral.
- Formació per als gestors de l'aigua.
- Possibilitat d'incloure una proposta d'infraestructures de captació d'aigua de pluja (aljubs municipals i drenatges d'infraestructures). Es pot plantejar a nivell de grans instal·lacions de captació, per a possibilitar usos com regs, etc.
- Substituir el terme població flotant, per càrrega demogràfica total.
- Divulgació en municipis.
- Superfícies impermeables quantificades.
- Drenatge d'infraestructures.
- Introduir un punt de vista ecològic. Boscs.
- No únicament estratègies de comunicació de foment de l'estalvi, sinó també Normativa referent a això.
- Informació i comunicació específica en relació a les aigües costaneres.
- No plantejar estudi de necessitat i viabilitat, ja hi ha 10 dessaladores.
- Recopilació de tota la informació en relació a la Directiva i les aigües costaneres, dispersa actualment en els diversos organismes, per a la seva consulta pública.
- Necessitat d'actualització contínua de plans, tal com disposa la revisió del PH.

Infraestructures

- Instal·lació de 22 estacions meteorològiques, són moltes, necessitarien control. No fan falta si es coordina o va a càrrec d'altres organismes que realitzen aquesta tasca.
- Les inversions per a la instal·lació de lisímetres, concentrar-les al principi en el primer sexenni, i en la resta menys.

- En relació als projectes pilots de recarrega artificial, incloure el projecte de Santa Eulàlia, a Eivissa.
- No estan valorades les canonades d'impulsió.
- Conduccions a Menorca no estan previstes (possibles excedents de la dessaladora de Ciutadella, i possible dessaladora futura a Maó en funció dels estudis de necessitat i viabilitat).
- Estudis en les xarxes de clavegueram, i fuites.
- Inversions en manteniment.
- Xarxes de sanejament i separatives: incrementar partides, arribar als 80 M € en el primer sexenni.
- Canviar la nomenclatura de Badia de Palma per Àrea Metropolitana de Palma.
- Subvencions per a dipòsits i femers per a residus orgànics produïts per les explotacions ramaderes. Tant en la pròpia explotació com en els distribuïdors de residu orgànic (emmagatzematge, distribució i abonament).
- Iniciar noves línies d'ajudes per a explotacions ramaderes que no siguin porcines i bovines, i ampliar aquestes últimes.
- Estudiar i avaluar la necessitat de la inversió enfocada a l'existència de demanda.
- Evitar situacions de no ús/abandonament de les instal·lacions.
- El programa és un disbarat. Reutilització in-situ. Impossible. Recàrrega.
- Per a la restauració de la vegetació de ribera es necessita un cabal ecològic, possibilitat amb aigua regenerada.
- Les inversions previstes en dessaladores no estan pressupostades, però sembla correcte ja que vàrem considerar que no haurien de preveure's més plantes dessaladores.
- La dotació pressupostària és molt ajustada.
- Incrementar el pressupost per 2 .
- Tasques de neteja de torrents: tècniques manuals si les lleres són petites i operaris formats.
- Incrementar les partides pressupostàries de les actuacions de protecció, restauració i rehabilitació de lleres i riberes, en detriment d'actuacions per a l'acondicionament de torrents i defensa contra inundacions.
- Gestió integrada de conques. Falta pressupost. Actuacions de restauració hidrològic-forestal per a:
    - Recarrega d'aqüífers i embassaments (i colmatació).

  - Prevenció d'emergències en conques amb problemàtica civil (poblacions inundables).
- Relació amb els plans estatals d'Erosió i Restauració Hidrològic-Forestal. Possibilitat de declarar una forest com "forest protector" seguint la llei de Forests.
- Prevaler la realització de canalitzacions amb tècniques toves (geotèxtils, gavions…) enfront de les de formigó.
- Substituir les soleres contínues per la construcció de "rastells" que frenin la velocitat de l'aigua.
- Protocols de descontaminació per tipus d'accident.
- Actuacions puntuals en punts crítics.

ANÀLISI I OBSERVACIONS A L'ÍNDEX DE LA NORMATIVA

Normativa:

TÍTOL I. De les masses d'aigua

- Art 10. A quin es refereix els sistemes d'explotació, es proposa la denominació de sistemes insulars de gestió.
- Art. 13. Tipus de cursos fluvials, incloure'l en art. 6 de definicions.

TÍTOL II. Dels recursos hídrics i la seva gestió

- Art. 51. Recursos sobrants? Reserves estratègiques?
- Especificar els límits geogràfics de les zones sensibles.
- Capítol nou: Incloure temes de l'anàlisi econòmica financer i de recuperació de costos.
- Especificar quins es fa una gestió de la demanda.
- Aspectes de sensibilització de la població no apareixen en la normativa, incloure'ls.
- Art. 47 Previsions de dessalació, però hi ha previsions d'eliminació de potabilitzadores? Règim transitori.

TÍTOL III. De les normes relatives a l'ordenació dels aprofitaments

- Art. 74. Agrojardineria no lucrativa, és un colader, en aquest cas eliminar-lo. Altra opció és que ho sol·licitin els ajuntaments o institucions. Opció amb aljubs, que es podria estendre a habitatges aïllats (si no hi ha aljub, no hi ha pou). Altre grup convé que fa falta i és

necessari regular els usos no lucratius. Perímetres de protecció per als abonaments orgànics de 35 m és excessiu.

- Capítol setè:
    - Especificar el títol: Normes generals per a concessions d'aigües subterrànies.
    - Incloure les Instruccions Tècniques de pous i fosses sèptiques.
- Capítol vuitè. Altres concessions o autoritzacions. Eliminar Altres, gramaticalment no és molt correcte.
- Art. 70. Exigir al peticionari que no injecti en el clavegueram. Possibilitat de sol·licitar les 2 autoritzacions alhora (la d'extracció i la d'abocament).
- Art. 72. Diferenciar els diversos tipus d'injeccions. Desenvolupar bé la normativa. Demanar una depuració prèvia a instal·lacions (tenint en compte els hidrocarburs).
- Art. 61 a 63 Proveïments, concessions a urbanitzacions il·legals.

TÍTOL IV De les característiques bàsiques de qualitat de les aigües i d'ordenació d'abocaments

- Art 79. Límits clars per a abocaments en zones sensibles, de Nitrogen (N) i Fòsfor (P)
- Art. 82. Ordenació i control d'abocaments líquids puntuals:
    - Litoral proposarà una síntesi per a regular els abocaments puntuals al mar. Incloent les fosses sèptiques de primera línia i les piscines d'aigua salada.
    - Homologació de fosses sèptiques. Homologació de sistemes de depuració autònoms (llacunatge).
- Art. 84. Ordenació d'abocaments de residus sòlids: Incloure els abocaments al mar de material de dragatges.
- Art. 77, 78,80 no parlar d'objectius de qualitat sinó de criteris o paràmetres bàsics.

TITOL V. De les millores en els regs y abastaments existents i la reutilització d'aigües regenerades

- Capítol novè. Afegir article d'aigües Costaneres.
- Capítol desè: concessions i autoritzacions?
- Art.88. mesures de control en àrees regades amb aigües regenerades. Quadres de qualitat. Diversitat de cultius. Unificar quadre de qualitat de concessió d'aigües depurades.
- Art. 91 El regadiu de camps de golf, amb aigües regenerades, és necessari, encara que ja tingui la seva llei específica?
- Article nou. Foment de la xerojardineria.
- Especificar Gestió de la demanda.

TÍTOL VI. De la protecció del recurs, recàrrega d'aqüífers i protecció mediambiental

- Introduir reserves estratègiques per a casos d'emergència.
- Art. 117-118. Referents a activitats i aprofitaments permesos i prohibits respectivament, només s'hauria d'especificar, els permesos, per definició la resta no estan permesos, en tot cas no usar el terme prohibides.
- Art.121. Activitats en aiguamolls en sòl urbà o urbanitzable. Canviar el títol, pot bloquejar-ho tot.

TÍTOL VII. De les infraestructures i actuacions bàsiques requerides

- Reiterar l'integrés general de les infraestructures i la possibilitat de exempció d'autoritzacions i llicències.
- ITP (inspecció Tècnica de pous).
- ITF (inspecció tècnica de fosses).

Altres aspectes

- No hi ha a cap capítol mesures per mitigar el canvi climàtic.

GALERIA FOTOGRÀFICA

directiva marc d'AIGUA
Pla de Participació

Galeria fotogràfica

de la Fase III del Pla de Participació de la Directiva Marc de l'Aigua a les Illes Balears

Taller El Pla Hidrològic de les Illes Balears - Taller Tècnic (Palma 15 de gener de 2008)

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Medi Ambient
Direcció General de Recursos Hídrics